

ІНФОРМАЦІЯ для розрахунків

Мінімуми

Прожитковий мінімум:	
— загальний показник	2508 грн
— для працездатної особи	2600 грн
— для особи, яка втратила працездатність	2027 грн
— для дитини віком від 6 до 18 років	2744 грн
— для дитини віком до 6 років	2201 грн
Мінімальна заробітна плата:	
— у розрахунку на місяць	6500 грн
— у розрахунку на годину	39,26 грн
Неоподатковуваний мінімум доходів громадян¹	17 грн

Показники для розрахунку податку на доходи

Податкові соціальні пільги:	
Загальна пільга (пп. 169.1.1 ПКУ)	1240,50 грн
Підвищена пільга для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, за пп. 169.1.2 ПКУ — 100% загальної пільги надають у розрахунку на кожну дитину	1240,50 грн
Підвищена пільга для осіб, згаданих у пп. 169.1.3 ПКУ (150% загальної), — пільгу на дітей, згідно з пп.п. "а" та "б" пп. 169.1.3 ПКУ, надають у розрахунку на кожну дитину	1860,75 грн
Підвищена пільга для осіб, згаданих у пп. 169.1.4 ПКУ (200% загальної)	2481 грн
Розмір місячного доходу у вигляді зарплати, який дає право на податкову соціальну пільгу (при застосуванні пільг на дітей, за пп. 169.1.2, пп.п. "а" та "б" пп. 169.1.3 ПКУ, одному з батьків, одинокій матері (батьку), вдові (вдівцю), опікуну, піклувальнику сума збільшується кратно кількості дітей)	3470 грн
Ставки податку на доходи:	
Для зарплати й інших доходів фізосіб (за винятком окремих доходів ²)	18%
Для пасивних доходів	18%
Для дивідендів за акціями та корпоративними правами, нарахованих резидентами — платниками податку на прибуток	5%
Для дивідендів за акціями та/або інвестиційними сертифікатами, корправами, нарахованих нерезидентами, інститутами спільного інвестування та СГ, які не є платниками податку на прибуток	9%
Коефіцієнт, який застосовують для розрахунку оподаткованої суми доходу в негрошовій формі³:	
— для доходу, який оподатковують за ставкою 18%	1,219512
— для доходу, який оподатковують за ставкою 5%	1,052632

Показники для обчислення ЄСВ

Ставки для нарахування єдиного внеску:	
— на зарплату	22%
— на суму оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, допомоги по тимчасовій непрацездатності та допомоги по вагітності та пологах	22%
— на винагороду за ЦПД про виконання робіт (надання послуг)	22%
— на зарплату, лікарняні та декретні осіб з інвалідністю, роботодавці яких — підприємства, установи, організації та фізособи-підприємці, у т.ч. на спрощеній системі оподаткування	8,41%
Зарплата, лікарняні, допомога по вагітності та пологах і винагорода за ЦПД, які виплачують підприємства й організації всеукраїнських громадських організацій інвалідів, зокрема УТОГ й УТОС ⁴	5,3%
Зарплата, лікарняні, допомога по вагітності та пологах, які виплачують підприємства й організації громадських організацій інвалідів ⁴ : — працівникам — особам з інвалідністю; — іншим працівникам	5,5% 22%
Максимальна сума зарплати (доходу), з якої сплачують єдиний внесок	97500 грн
Мінімальна база для нарахування єдиного внеску під час виплати зарплати за основним місцем роботи⁵	6500 грн
Утримання військового збору:	
Із усіх сум, що обкладаються податком на доходи ⁶	1,5%

¹ Застосовують для сплати держмита й визначення розміру адміністративних штрафів.

² Див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 2 за 2016 р., стор. 23, та № 1 за 2017 р., стор. 14.

³ Радимо ознайомитися з консультаціями в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 101 за 2020 р., стор. 7. Доступно до перегляду на сайті gazeta.vobu.ua.

⁴ За умови, що кількість осіб з інвалідністю не менше 50% загальної чисельності працюючих і фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю не менше 25% суми витрат на оплату праці.

⁵ У разі укладення трудового договору із нефіксованим робочим часом (з 10.08.2022 р.) внесок нараховуємо на суму фактично нарахованої зарплати.

⁶ З 09.07.2022 р. і до завершення дії правового режиму воєнного стану військового збору не утримують із сум грошового забезпечення (деталі — у газеті "Все про бухгалтерський облік" № 64 за 2022 р., стор. 19, gazeta.vobu.ua/archives/28117).

Розмір лікарняних залежно від страхового стажу

Страховий стаж	Розмір лікарняних
До 3 років	50% середнього заробітку (доходу)
Від 3 до 5 років	60% середнього заробітку (доходу)
Від 5 до 8 років	70% середнього заробітку (доходу)
Понад 8 років	100% середнього заробітку (доходу)
Незалежно від стажу окремим пільговим категоріям громадян ⁷	

⁷ Див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 47 за 2020 р., стор. 10.

Соціальна допомога

Допомога при народженні дитини (на будь-яку за рахунком дитину)	41280 грн (10320 грн — одноразово, а решту — по 860 грн на місяць протягом 36 місяців)
Допомога на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях ⁸	1700 грн на третю і кожну наступну дитину
Допомога на поховання від Фонду соціального страхування ⁹ (крім осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві)	4100 грн

⁸ Призначають із місяця, в якому було подано заяву з усіма необхідними документами. Виплачують щомісяця по місяць досягнення дитиною 6-річного віку включно. Подробиці — у Порядку виплати допомоги на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях, затвердженому постановою КМУ від 13.03.19 р. № 250.

⁹ Окрім неї, роботодавці можуть виплачувати допомогу на поховання свого працівника (колишнього працівника — якщо це було його останнє місце роботи перед пенсією) за власний кошт. У межах 6940 грн цю допомогу не обкладають податком на доходи (пп. "б" пп. 165.1.22 ПКУ). Суму перевищення за її наявності остаточно оподатковують під час її нарахування (виплати).

Таблиця індексів інфляції¹⁰ (у відсотках до попереднього місяця)

Місяць	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Січень	101,5	101,0	100,2	101,3	101,3
Лютий	100,9	100,5	99,7	101,0	101,6
Березень	101,1	100,9	100,8	101,7	104,5
Квітень	100,8	101,0	100,8	100,7	103,1
Травень	100,0	100,7	100,3	101,3	102,7
Червень	100,0	99,5	100,2	100,2	103,1
Липень	99,3	99,4	99,4	100,1	100,7
Серпень	100,0	99,7	99,8	99,8	101,1
Вересень	101,9	100,7	100,5	101,2	
Жовтень	101,7	100,7	101,0	100,9	
Листопад	101,4	100,1	101,3	100,8	
Грудень	100,8	99,8	100,9	100,6	

¹⁰ Із травня 2014 р. без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини зони введення АТО (ООС).

Індексація зарплати за ВЕРЕСЕНЬ 2022 року

Базовий місяць	Індекс (%) за умови, що підвищення зарплати (оформлення трудових відносин) відбулося у відповідному місяці							
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Січень	174,0	95,4	73,7	52,4	39,5	35,2	27,5	16,0
Лютий	160,2	96,1	72,0	51,1	38,9	35,7	26,2	14,1
Березень	134,8	94,2	69,0	49,3	37,7	34,6	24,1	9,2
Квітень	106,0	87,7	67,5	48,2	36,3	33,6	23,3	5,9
Травень	101,5	87,5	65,2	48,2	35,3	33,2	21,7	3,1
Червень	100,7	87,9	62,8	48,2	36,0	33,0	21,5	—
Липень	103,0	88,0	62,5	49,2	36,8	33,7	21,4	—
Серпень	104,6	88,8	62,6	49,2	37,3	34,0	21,6	—
Вересень	100,0	85,6	59,3	46,5	36,3	33,3	20,1	—
Жовтень	102,5	80,3	57,6	44,0	35,5	31,9	19,1	—
Листопад	98,6	77,2	56,2	42,1	35,2	30,3	18,1	—
Грудень	97,2	75,5	54,5	40,9	35,6	29,2	17,5	—

Індексація зарплати за ЖОВТЕНЬ 2022 року

Базовий місяць	Індекс (%) за умови, що підвищення зарплати (оформлення трудових відносин) відбулося у відповідному місяці							
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Січень	174,0	95,4	73,7	52,4	39,5	35,2	27,5	16,0
Лютий	160,2	96,1	72,0	51,1	38,9	35,7	26,2	14,1
Березень	134,8	94,2	69,0	49,3	37,7	34,6	24,1	9,2
Квітень	106,0	87,7	67,5	48,2	36,3	33,6	23,3	5,9
Травень	101,5	87,5	65,2	48,2	35,3	33,2	21,7	3,1
Червень	100,7	87,9	62,8	48,2	36,0	33,0	21,5	—
Липень	103,0	88,0	62,5	49,2	36,8	33,7	21,4	—
Серпень	104,6	88,8	62,6	49,2	37,3	34,0	21,6	—
Вересень	100,0	85,6	59,3	46,5	36,3	33,3	20,1	—
Жовтень	102,5	80,3	57,6	44,0	35,5	31,9	19,1	—
Листопад	98,6	77,2	56,2	42,1	35,2	30,3	18,1	—
Грудень	97,2	75,5	54,5	40,9	35,6	29,2	17,5	—

Основні правила індексації

1. Її зобов'язані проводити всі роботодавці.
2. Індексують зарплату всіх працівників незалежно від її розміру в межах прожиткового мінімуму для працездатних осіб (**2600 грн**).
3. Базовим, починаючи з грудня 2015 року, вважають місяць останнього підвищення тарифної ставки (окладу) (див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 9 за 2022 р., стор. 11).
4. У разі підвищення зарплати на суму, меншу за суму можливої індексації, працівнику встановлюють фіксовану суму індексації. Про правила її визначення читайте в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 9 за 2022 р., стор. 11.

Облікова ставка НБУ

Термін дії	Розмір
06.09.2019 р.—24.10.2019 р.	16,5%
25.10.2019 р.—12.12.2019 р.	15,5%
13.12.2019 р.—30.01.2020 р.	13,5%
31.01.2020 р.—12.03.2020 р.	11,0%
13.03.2020 р.—23.04.2020 р.	10,0%
24.04.2020 р.—11.06.2020 р.	8,0%
12.06.2020 р.—04.03.2021 р.	6,0%
05.03.2021 р.—15.04.2021 р.	6,5%
16.04.2021 р.—22.07.2021 р.	7,5%
23.07.2021 р.—09.09.2021 р.	8,0%
10.09.2021 р.—09.12.2021 р.	8,5%
10.12.2021 р.—20.01.2022 р.	9,0%
21.01.2022 р.—02.06.2022 р.	10,0%
з 03.06.2022 р.	25,0%

Середня заробітна плата для призначення пенсій

Місяць	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Січень	6930,69	8186,94	9581,38	11522,64	14055,38
Лютий	7103,74	8328,77	9658,03	11762,28	14133,18
Березень	7382,00	8814,84	9905,39	12349,97	13016,16
Квітень	7434,64	8664,25	9325,93	12561,59	12081,96
Травень	7769,16	9081,68	9546,32	12660,61	12528,42
Червень	8727,05	10259,64	11197,38	14185,04	13957,63
Липень	7621,50	9308,13	9837,35	12911,88	
Серпень	7601,55	8909,32	9608,67	12397,62	
Вересень	7870,29	9322,61	10570,56	13095,82	
Жовтень	8001,93	9556,37	10887,46	13235,32	
Листопад	8137,84	9476,84	10634,72	13378,29	
Грудень	9095,46	10583,10	13320,55	15700,65	
Рік	7810,88	9205,19	10340,35	12993,56	

ТРИВАЛІСТЬ РОБОЧОГО ЧАСУ

УВАГА! Відповідно до Закону України "Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану" від 15.03.2022 р. № 2136-IX починаючи з 24.03.2022 р. в Україні на період дії воєнного стану не застосовуються норми ст. 53 (тривалість роботи напередодні святкових, неробочих і вихідних днів) та статей 71—73 (святкові і неробочі дні) КЗпП. З огляду на це на період воєнного ста-

ну у більшості місяців змінилася норма робочого часу. Наразі можемо говорити про зміну норми робочого часу на серпень — жовтень, адже воєнний стан вже продовжено до 21 листопада 2022 р.

Також нагадуємо, що ви завжди можете скористатися довідником "Тривалість робочого часу" за посиланням document.vobu.ua/korysne/dovid/worktime2022.

№ з/п	Показники	Вересень 2022 р.	Жовтень 2022 р.
1	Кількість календарних днів	30	31
2	Кількість святкових днів і днів релігійних свят	—	—
Для П'ЯТИДЕННОГО робочого тижня з вихідними у суботу та неділю			
3	Кількість вихідних днів та днів, роботу в які не проводять	8	10
4	Кількість робочих днів	22	21
5	Норма тривалості роботи на тиждень (графік роботи наведено в дужках):		
5.1	40 годин (пн—пт — 8 год)	176	168
5.2	39 годин (пн—чт — 8 год, пт — 7 год)	171	164
5.3	39 годин (пн—пт — 7 год 48 хв)	171,6	163,8
5.4	38,5 годин (пн—пт — 7 год 42 хв)	169,4	161,7
5.5	36 годин (пн—пт — 7 год 12 хв)	158,4	151,2
5.6	33 години (пн—пт — 6 год 36 хв)	145,2	138,6
5.7	30 годин (пн—пт — 6 год)	132	126
5.8	25 годин (пн—пт — 5 год)	110	105
5.9	24 години (пн—пт — 4 год 48 хв)	105,6	100,8
5.10	20 годин (пн—пт — 4 год)	88	84
5.11	18 годин (пн—пт — 3 год 36 хв)	79,2	75,6
Для ШЕСТИДЕННОГО робочого тижня з вихідним у неділю			
3	Кількість вихідних днів та днів, роботу в які не проводять	4	5
4	Кількість робочих днів	26	26
5	Норма тривалості роботи на тиждень (графік роботи наведено в дужках):		
5.1	40 годин (пн—пт — 7 год, сб — 5 год)	174	172
5.2	39 годин (пн—пт — 7 год, сб — 4 год)	170	167
5.3	36 годин (пн—пт — 6 год 12 хв, сб — 5 год)	156,4	155,2
5.4	24 години (пн—сб — 4 год)	104	104

Граничні норми добових і витрат на винаймання житлового приміщення

Кому виплачують	Гранична сума добових у разі відрядження		Гранична сума витрат на винаймання житлового приміщення за добу в разі відрядження	
	по Україні	за кордон	по Україні	за кордон
Співробітникам госпрозрахункових підприємств	650 грн¹¹	80 євро^{11, 12}	не встановлено	
Держслужбовцям і працівникам підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів	300 грн	залежно від країни відрядження ¹³	900 грн	залежно від країни відрядження ¹³

¹¹ Згідно з пп. 170.9.1 ПКУ добові саме в таких розмірах є неоподатковуваним доходом працівника (це стосується держслужбовців і працівників підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів). Платити більше не заборонено, але суму перевищення обкладають податком на доходи.

¹² За офіційним обмінним курсом гривні до євро, установленим НБУ, у розрахунку за кожен такий день (подроблиці див. у газеті "Все про бухгалтерський облік" № 29 за 2020 р., стор. 12, gazeta.vobu.ua/nomer/029-2021).

¹³ Див. додаток 1 до постанови КМУ "Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, які направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів" від 02.02.11 р. № 98 на сайті document.vobu.ua/doc/6007.

Консультують спеціалісти Міністерства соціальної політики України

ДОХОДИ ПОПЕРЕДНІХ ПЕРІОДІВ ВИПЛАЧУЄМО У ВЕРЕСНІ 2022 р.

КОМПЕНСАЦІЯ БОРГІВ ІЗ ЗАРПЛАТИ ІЗ СІЧНЯ 2013 р.

Проводячи компенсацію громадянам втрати частини доходів, нарахованих із січня 2001 року у зв'язку з порушенням строків їх виплати, керуються Законом України від 19.10.2000 р. № 2050-III (далі — Закон № 2050) і Порядком, затвердженим постановою КМУ від 21.02.01 р. № 159 (далі — Порядок № 159).

Відповідно до названих документів сума компенсації обчислюється як добуток нарахованого, але не виплаченого грошового доходу за відповідний місяць (після утримання податків та обов'язкових платежів) і приросту індексу споживчих цін. Своєю чергою, індекс споживчих цін обчислюють з урахуванням вимог ст. 3 Закону № 2050 множення місячних індексів споживчих цін за період невиплати грошового доходу. Водночас до розрахунку не включається індекс споживчих

цін у місяці, за який виплачується дохід. Отже, у разі виплати у вересні 2022 року нарахованих, але не виплачених своєчасно грошових доходів за 2013—2022 рр. сума компенсації нараховується з урахуванням величини приросту індексу споживчих цін (див. таблицю).

 Приклад *Нараховану, але не виплачену у серпні 2020 року зарплату в сумі 7500 грн (після утримання податків та обов'язкових платежів) виплачують у вересні 2022 р.*

*Приріст індексу споживчих цін за серпень 2020 року, розрахований відповідно до Закону № 2050 і Порядку № 159, становить **36,4%**.*

Сума компенсації в цьому разі становить:

$$7500 \text{ грн} \times 36,4\% = 2730,00 \text{ грн.}$$

Місяць	Приріст індексу споживчих цін у % за період невиплати доходу									
	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Січень	261,5	259,8	180,0	99,6	77,3	55,4	42,2	37,8	29,8	18,0
Лютий	261,9	257,6	165,9	100,4	75,6	54,0	41,5	38,2	28,5	16,1
Березень	261,9	249,9	140,0	98,5	72,5	52,3	40,3	37,1	26,4	11,1
Квітень	261,9	238,7	110,5	91,7	70,9	51,1	38,9	36,0	25,5	7,8
Травень	261,5	226,3	106,0	91,5	68,7	51,1	37,9	35,6	23,9	5,0
Червень	261,5	223,1	105,2	91,9	66,1	51,1	38,6	35,3	23,6	1,8
Липень	261,9	221,8	107,2	92,1	65,7	52,2	39,4	36,2	23,5	1,1
Серпень	264,4	219,3	108,9	92,7	65,9	52,2	39,9	36,4	23,8	—
Вересень	264,4	210,3	104,2	89,3	62,7	49,3	38,9	35,8	22,3	
Жовтень	263,0	203,0	106,9	84,1	60,7	46,8	37,9	34,4	21,2	
Листопад	262,3	197,3	102,8	80,9	59,3	44,8	37,8	32,7	20,3	
Грудень	260,5	188,7	101,4	79,3	57,7	43,7	38,1	31,5	19,5	

Таблиця

Ніна ПІДЛУЖНА, заступник генерального директора — керівник експертної групи з питань рівня життя та соціальних стандартів Директорату стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції Мінсоцполітики України